

Bijna-elke-
dagboek

voor
mannen

Bijna-elke-dagboek voor mannen verschijnt in de reeks
'Bijna-elke-dagboek'.

Andere delen:

Rolf Robbe, *Bijna-elke-dagboek voor twintigers* (6e druk)

Alfred Bronswijk, *Bijna-elke-dagboek voor senioren* (2e druk)

Rolf Robbe, *Bijna-elke-dagboek voor leraren* (3e druk)

Gerie-Anne van den Brink, José van Eijnsbergen en Christa Knoester, *Bijna-elke-dagboek voor moeders* (2e druk)

Jan en Hettie Boer, *Bijna-elke-dagboek voor echt)paren*

Rolf Robbe, *Bijna-elke-dagboek over mensen in de Bijbel*

Rolf Robbe, *Bijna-elke-dagboek voor gezinnen*

ROLF ROBBE

Bijna-elke-
dagboek

voor
mannen

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, ZOETERMEER

WWW.UITGEVERIJBOEKENCENTRUM.NL

ONTWERP OMSLAG: MULDER VAN MEURS, AMSTERDAM

ISBN 978 90 239 2087 8
NUR 707

© 2012 UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, ZOETERMEER

Alle rechten voorbehouden

Een mannenboek

Een speciaal bijbels dagboek voor mannen? Wat is er zo speciaal aan jou? Geloven mannen anders dan bijvoorbeeld vrouwen? Leven ze anders, denken ze anders, zijn ze geïnteresseerd in andere onderwerpen? Op al die vragen is het antwoord: ja. Niet alleen omdat mannen van Mars zouden komen, maar omdat jij als man staat voor God de Vader. Jij bent zijn geliefde zoon. Hij heeft jou gered door Jezus Christus en wil je leven heiligen door zijn Geest. En dat leven is je leven als man met je werk, je gezin, je vriendenkring, je buurt en de kerk. Hoe doe jij dat? Jouw reactie op Gods liefdesaanbod ga je zelf geven met heel je persoon, met wie je bent, wat je doet, denkt en kunt. En jij bent nu eenmaal een man. Met en in dat 'mannenleven' geef je antwoord.

In dit Bijna-elke-dagboek kun je het hele jaar door bijna elke dag nadenken over deze onderwerpen. Dat doen we rond vier thema's: wie is God voor mij, hoe ziet mijn leven met hem eruit, wat zijn nou kenmerken van een man die Christus volgt en waaraan kunnen mensen in mijn omgeving mij als christen herkennen? Over elk thema kun je in een week vijf overdenkingen lezen. Iedere overdenking begint met een vraag en een gedeelte uit de Bijbel. Daarna volgt een korte, pakkende tekst die je aan het denken wil zetten. De vraag achteraf kan je helpen om dat proces op gang te houden. Zo kun je 40 weken lang met de Bijbel in de hand nadenken over je leven als man.

Maand 1

WEEK 1 – WIE IS GOD?

God is een abstract begrip. Je hebt hem nooit gezien, maar hij is wel je Vader in de hemel. Hij is bovendien de schepper van de aarde. En God is liefde. Je kunt God kennelijk met allerlei woorden omschrijven. Maar de hamvraag is: Wie is God voor jou persoonlijk? Ken je hem en laat jij je kennen?

WEEK 2 – WIE BEN JIJ?

We zijn op zoek naar wie God is. Maar dat zegt tegelijk iets over onszelf. Waarom heb je God nodig, waarvoor wil je hem gebruiken? Wie ben je zonder God? Kortom, wie ben je zelf?

WEEK 3 – EERBIED ALS KENMERK

God is heilig en wij leven in eerbied voor hem. Eerbied heeft te maken met ontzag en respect. Wij zijn immers volkomen afhankelijk van God? Vanuit die eerbied geven we vorm aan ons leven als eerbetoon aan God. Hoe doe jij dat in je dagelijks leven?

WEEK 4 – JIJ EN JE PARTNER

Een man alleen, dat is vaak niet ideaal. Met je vriendin of je vrouw word je meer man. Wat voor partner ben jij? Hoe geef jij liefde? En, voor mannen vaak lastig, hoe ontvang je liefde?

week 1 - Wie is God? - dag 1

Machtig

Om te beginnen

God is machtig. Wat roept die uitspraak bij jou op?

LEES JOB 38:4-8

4 Waar was jij toen ik de aarde grondvestte? Vertel het me, als je zoveel weet. 5 Wie stelde haar grenzen vast? Jij weet dat toch?

Wie is het sterkste, wie heeft de mooiste auto of kan het beste... Als iemand beweert iets te kunnen of te zijn dan vat je dat vaak op als een uitdaging. En dan zijn wij mannen, haantjes als we zijn, er als de kippen bij om te laten merken hoe sterk, slim, goed of rijk we zelf wel zijn. En je bent vast op heel wat terreinen beter dan vele anderen. Maar wat als God zelf nou eens naar je toe komt en vraagt: Wie is hier eigenlijk de sterkste? Hoe zou jij dan reageren? God laat aan Job zien wie hij is en hij daagt Job uit: Heb jij ooit de morgen ontboden, kun jij de sterren op tijd laten schijnen? Vertel het, als je het allemaal weet! God speelt het ineens erg scherp. Waarom wil hij vergelijken? Omdat Job dacht God in zijn

zak te hebben. Job werd met diepe ellende geconfronteerd; je kent het verhaal. En hij riep God bij zich: Waarom doet u dit, waarom overkomt mij dit, waaraan heb ik dit allemaal verdiend? God moest zich verantwoorden voor wat Job overkwam. En wat een wonder, hij deed het. Die machtige God kwam naar het nietige schepsel Job toe en ging met hem in gesprek. Maar hij wees Job wel op zijn plaats. Dat deed God door eerst te vertellen wie hijzelf wel is, wat hij doet en kan. En vervolgens was daar zijn vraag: En nu jij Job, wat kan jij, wie ben jij? Job had geen schijn van kans. Pijnlijk, maar ook heel verhelderend. Wij mannen gaan graag de uitdaging aan om te laten zien wat we waard zijn, wat we allemaal kunnen. Maar vergeleken met God, verliezen we het grandioos. Hij is veruit de machtigste.

En verder...

God is de machtigste. Wat zegt dat over jouw verhouding met hem?

Het goede

Om te beginnen

God laat zien dat hij de sterkste is. Maar waarom zou hij dat doen?

LEES JOB 42:2-6

2 Ik weet dat niets buiten uw macht ligt en geen enkel plan voor u onuitvoerbaar is.

Weten dat je de sterkste bent of de slimste geeft je een prettig gevoel. Je hebt in feite een beetje macht over die ander die niet zo groot is of minder sterk. God heeft nog veel meer macht. Hij staat nummer één op alle lijsten en laat de concurrentie ver achter zich. Dat is mooi. De sterkste of de slimste zijn ís mooi. Maar de vraag is: hoe gebruik je die macht? Er zijn genoeg voorbeelden van machtige mannen die vrouwen vernederen of mensen voor hun karretje spannen of zelfs een compleet volk onderdrukken. Laten we eens kijken wat God doet met zijn macht. Hij zorgt er bijvoorbeeld voor dat de sterren niet als bommen inslaan in de aarde. Hij houdt ook de zee binnen de perken zodat we niet allemaal door een tsunami worden

weggespoeld. En hij houdt de zon op afstand zodat we niet levend verbranden. En dat is dan nog alleen maar zijn macht in de scheppingsorde. Hij gebruikt zijn macht ook om het leven van ons mensen mogelijk en vaak zelfs aangenaam te maken. Hij schept levensruimte waarbinnen wij kunnen bestaan. Job zegt het ten slotte bijna fluisterend: U kunt alles, werkelijk alles. Dat is een geloofsbelijdenis. En ook een opluchting. Want dat het juist God is die alles kan, is een enorme geruststelling. Hij zal zijn macht niet misbruiken. Integendeel, hij zoekt het goede voor jou en voor alle mensen. In de ruimte die God je geeft – en ja, soms ook beperkt – mag je voor en met hem leven. En voor wie zou je anders willen leven dan voor hem, de Heer van hemel en aarde?

En verder...

Heb jij voorbeelden in je eigen leven waaraan je ziet hoe God voor het goede heeft gezorgd?

week 1 - Wie is God? - dag 3

Wijs

Om te beginnen

Stel je eens voor dat je alle macht zou hebben in de wereld. Wat zou jij dan doen?

LEES JOB 12:9-13

13 God bezit de wijsheid en de kracht, hij heeft inzicht en verstand.

In de film *Bruce almighty* krijgt Bruce voor korte tijd evenveel macht als God. Hij wordt almachtig, tenminste in zijn woonplaats. Dat lijkt hem geweldig leuk, maar alleen al in dat kleine stukje van de wereld waarvoor hij verantwoordelijk wordt, loopt het binnen de kortste keren volledig uit de hand. Hij moet ingaan op alle vragen om hulp van de biddende mensen. Maar hoe kan hij al die soms tegengestelde belangen met elkaar verenigen? Al snel weet hij niets anders te doen dan alle wensen in te willigen. Waardoor de puinhoop alleen nog maar groter wordt. Macht hebben lijkt mooi, maar met macht alleen kom je er kennelijk niet. Er is meer nodig. Hoe kun je anders ooit al die miljarden mensen

leiden? Dat is zo razend ingewikkeld. Alsof je een poppenvoorstelling moet geven met honderd marionetten. Hoe kun je al die elkaar doorkruisende lijntjes ooit vasthouden en voorkomen dat ze in de knoop raken? En mensen hebben – heel anders dan marionetten – ook nog eens een eigen wil. Toch leidt God in zijn almacht al onze woorden, gedachten en daden. Hij zorgt ervoor dat al die mensen met al hun invallen, afspraken en handelingen passen binnen zijn plan. Niets ontsnapt aan zijn aandacht en hij ‘regelt’ het zo dat ook het plan dat hij met jou heeft, uitkomt. Sterker nog, hij zet al die mensen en hun acties actief in om ervoor te zorgen dat jij het beste krijgt, precies wat je nodig hebt om hem te kunnen kennen en te kunnen eren. God met zijn duizelingwekkende macht heeft alle touwtjes in handen en heerst met wijsheid en beleid.

En verder...

Is het echt zo’n feest, God dienen?
Geniet je ervan of baal je ervan?

Mysterie

Om te beginnen

Zijn er momenten waarop je niet meer weet wat je aan God hebt?

LEES JOB 2:11-13

13 Zeven dagen en zeven nachten bleven ze naast hem op de grond zitten zonder iets tegen hem te zeggen, want ze zagen hoe vreselijk hij leed.

Als er al iemand mocht twijfelen aan de betrouwbaarheid van God, dan was het wel Job. Had hij niet zijn hele leven geprobeerd eerlijk voor God te leven? Maar in een mum van tijd werd aan zijn gezegende leven een wreed einde gemaakt. Zijn lijden was zo groot, zo plotseling en zo totaal dat zijn vrienden die hem bezochten een week lang niets wisten uit te brengen om zijn lijden ook maar enigszins te verzachten. Waarom liet God zijn trouwe vriend Job zo'n ellende overkomen? Deed God het zelf, liet hij het gebeuren? En wat was dat voor een vreemd soort wedstrijd tussen God en de duivel; al wist Job daar dan ook niets van af. Gods regering lijkt soms op wille-

keur. Toch geloven wij dat God betrouwbaar is. Zijn woorden en daden passen altijd bij elkaar: hij doet wat hij zegt. Lees de Bijbel er maar op na. Maar in individuele gevallen als bij Job en bij jouw vrienden of bij jezelf misschien, hoe zit het dan? En waarom gaat het slechte mensen vaak zo goed? Vragen zonder antwoord. Als wij God gaan afrekenen op het lijden dat ons overkomt, verliezen we het juiste zicht op hem. Hij regeert zo dat alle ellende die je overkomt en alle voorspoed die je ontvangt, samenwerken in zijn plan. En nog steeds is zijn doel om vrede in je leven te brengen. Hoe hij dat precies doet, hoe hij al die ingewikkelde processen leidt, dat gaat ver boven ons denken uit. God is uiteindelijk een mysterie. Wij kunnen hem niet narekenen, maar je mag wel op hem rekenen.

En verder...

God is een mysterie. Wat maakt God voor jou toch betrouwbaar?

week 1 - Wie is God? - dag 5

Liefde

Om te beginnen

Zie je tegenslag als een straf voor de fouten die jij hebt gemaakt?

LEES JOB 42:7-17

10 Nadat Job voor zijn vrienden had gebeden, bracht de HEER een keer in het lot van Job en hij gaf hem het dubbele van wat hij eerder bezat.

Een gele kaart, een boete of bekeuring: meestal heeft dat soort straffen te maken met iets wat jij niet goed deed. Dan weten ze je te vinden. Je krijgt een vorm van straf. Het is erg verleidelijk om ook het onrecht en onheil die ons overkomen op die manier te koppelen aan de fouten die wij maken. Zo van: jij doet iets fout en dus krijg je straf. En er zijn voorbeelden genoeg uit de Bijbel waarin dat inderdaad het geval was. Maar bij Job leek dat niet zo te zijn. Hij deed juist zijn best om eerlijk voor God te leven. Was Job dan zonder zonde? Vast niet. De zonde zit in ons allen, heeft zelfs de hele schepping tot op het bot doortrokken. God zou dan ook volkomen in zijn recht

staan als hij zijn hele schepping volledig zou vernietigen. De straf op de zonde. Het is goed dat te beseffen als we nadenken over wie God is en over het lijden in deze wereld en in je eigen leven. En toch laat God ons in leven en geeft hij ons het goede. Dat zie je als hij Job na zijn ongeluk en na zijn belijdenis dubbel zoveel teruggeeft voor zijn verloren rijkdom. Job is een soort mens van alle tijden bij wie we zien hoe God ondanks alle lijden en schuld in ons leven toch het goede aan ons geeft. Dat typeert God nog het allermeest: zijn liefde. Hoeveel vragen we ook mogen hebben bij Gods regering, zijn liefde is in feite nog veel onbegrijpelijker. Maar die liefde heeft hoe dan ook het laatste woord.

En verder...

Begrijp jij iets van het lijden in deze wereld of in jouw leven? En begrijp je iets van de liefde die God je geeft?

Schepsel

Om te beginnen

Wie ben jij? Hoe zou je jezelf als antwoord op deze vraag omschrijven?

LEES GENESIS 1:26-31

26 *God zei: 'Laten wij mensen maken.'*

Is dat niet een vraag van alle tijden: Wie ben ik? Misschien zeg je wel: Ik ben een intelligente man, een hardwerkende manager, een redelijk denkend wezen, een liefhebbende echtgenoot, een zorgzame vader of een stofje in de wind. Je kunt jezelf omschrijven door te zeggen wie je bent als persoon, of door wie jij bent in relatie tot anderen of geplaatst in de tijd of de ruimte. Misschien gelden al deze omschrijvingen wel voor jou. Probleem is dat je dan wel blijft steken bij wie jij bent in deze platte wereld. Ze zeggen niets over wat jou eigenlijk tot mens maakt, waarom jij mens bent. Het is het antwoord op de filosofische standaardvraag: waartoe zijn wij hier? En dat antwoord kun je alleen maar geven als je jezelf beschouwt in het licht van je schepper. Hij heeft jou gewild,

hij heeft de mens bedacht en gecreëerd. God alleen kan het ultieme antwoord geven op de vraag: wie is de mens? En het begin van dat antwoord vinden we in de schepping van de mens. Dat is de basis: jij bent door God gemaakt. Hij had het heilige voornemen om mensen te maken. Wil je definiëren wie jij bent als mens dan is dat het eerste: God wil mij. Hij vindt mijn bestaan gewenst en vindt het waardevol. Alle denken over wie jij bent, begint bij dit geweldige uitgangspunt: God wil dat ik besta.

En verder...

Is er reden om je definitie van wie jij bent aan te passen?

week 2 - Wie ben jij? - dag 2

Stof

Om te beginnen

Noem eens een van jouw grootste prestaties: in je opleiding, je werk, de sport.

LEES GENESIS 2:4-7

7 Toen maakte God, de HEER, de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde.

Niets mis met een goed zelfbeeld. Je mag er zijn, je bent gewenst en geliefd. En ook niets mis met goede prestaties: daar mag je best trots op zijn. Helemaal in deze tijd mag je, nee, moet je opkomen voor jezelf, voor je rechten. Er is alle ruimte om jezelf te ontplooiën en het personeelsbeleid op de zaak is daarop gericht. Desnoods volgen we daarvoor een cursus *human dynamics, mindfulness* of een ander, liefst Engelstalig traject. Mooi, maar nu even *back to earth*. God maakte de mens uit stof. De naam van de eerste mens, Adam, is afgeleid van *adama*. En dat betekent 'hij die uit stof bestaat'. Jij en ik, wij zijn door God gemaakt uit stof en – dankzij onze zonden – wij zullen eens tot stof terugkeren. Dat zet je even met beide benen in dit be-

staan. Wij zijn en blijven onderdeel van de schepping, gemaakt uit de materie die hier voorhanden was. Dat verandert onze kijk op andere stoffelijke zaken. Hoezo, ik ben beter dan een ander mens, hoezo het milieu gaat mij niet aan, hoezo geld maakt gelukkig? Het feit dat je deel bent van deze schepping, bepaalt je kijk op wie je als mens bent. En ook hoe je tegen de rest van de schepping aankijkt. Er is alle reden om niet alleen nederig te worden, maar ook om het 'stof' om je heen met andere ogen te gaan bekijken: het is een deel van jezelf en je kunt er maar beter goed voor zorgen. Maar ook: het zou heel vreemd zijn als je je door 'het stof' laat regeren.

En verder...

Waardering voor 'het stof' en aanbidding ervan liggen dicht bij elkaar. Hoe ga jij daarmee om?

Adem

Om te beginnen

De mens is een schepsel, deel van de schepping, maar onderscheidt zich van de rest van de schepping. Wat is voor jou het meest essentiële verschil?

LEES GENESIS 2:4-7

7 ... en blies hem levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.

Dat deed God bij geen enkel ander schepsel: in een soort *kiss of life* blies God hem de levensadem in. God kuste ons persoonlijk tot leven en wij leven alleen op zijn adem. Dat bepaalt ten diepste wie wij zijn. Wij kunnen alleen leven door God in te ademen. Die behoefte aan leven en aan lucht heeft hij diep in ons gelegd. En dat merk je steeds weer. Want daardoor is er een eeuwig verlangen naar hem in ons leven. Als aan dat verlangen niet wordt voldaan, voelt en is ons leven leeg en zinloos. Wij zijn gericht op hem en alleen in hem wordt ons leven echt leven. In Psalm 42 zegt de vertwijfelde dichter: Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God, wanneer mag ik nader

komen en Gods gelaat aanschouwen?

Het diepste verlangen van de mens is om de levende God te mogen aanschouwen. Mijn ziel, dat ben ik, dat is mijn totale persoonlijkheid. Het oorspronkelijke Hebreeuwse woord voor ziel (*nêfès*) betekent ook levensadem. Je kunt alleen maar ademen, leven als je kunt leven met God. Een leven zonder God is verstikkend, tot sterven gedoemd. Maar met hem ademen wij het leven in, het echte leven. En zo word je pas echt mens.

En verder...

‘God wekt de mens ertoe op, dat het zijn lust is u te prijzen. Want u hebt ons zo gemaakt, dat wij naar u toe willen gaan, en onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in u.’ (Uit de *Belijdenissen* van Augustinus). Ken je die onrust in je hart als je toch zonder God leeft? En ken je ook die rust als je bij hem bent?

week 2 - Wie ben jij? - dag 4

Onze keuze

Om te beginnen

Schepper en schepping staan nooit los van elkaar. Hoe houd jij rekening met de schepper als je leeft in zijn schepping?

LEES GENESIS 3:1-7

6 Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan.

Wonderlijk, hoe Gods schepping elke dag weer warmte, water en welvaart geeft. Elke dag weer is er voldoende voeding en werk voor alle mensen (dat niet ieder mens ervan kan profiteren is onze schuld). Er valt bovendien zo veel moois in te ontdekken dat we nog lang niet klaar zijn met ons onderzoek naar wat er is en hoe het zo ontstaan is. De schepping is elke dag ook een bron van genot en plezier. De natuur, de kunst en uitvindingen van mensen maken ons leven heel aangenaam. Maar wat is die schepping waard zonder de schepper zelf? Daar kwamen Adam en Eva al snel achter. Zij profiteerden maximaal en vrijwel onbegrensd van Gods schepping.

Ze zagen ook de aantrekkelijke vruchten van de verboden boom. En uitgerekend die vruchten daagden hen uit: Pluk me, eet me. Kijk eens hoe het leven is zonder God en zijn regels. De duivel prikkelt ons voortdurend om van de schepping te profiteren zonder de schepper te eren. En hoe close je ook bent met de schepper, die verleiding blijft groot. We (her) kennen de zeer kwalijke gevolgen ervan, niet alleen bij Adam en Eva, maar ook in ons eigen leven. Zonder de schepper kun je niet echt genieten van zijn schepping. Hoe kun je ooit genieten van seks zonder dat God erbij mag zijn of de vrouw die hij je heeft gegeven? Hoe kun je muziek waarderen waarin God wordt belasterd? Wat is een mooie baan waard waarin je God niet kunt dienen of veel geld zonder dat Gods schepselen ervan kunnen meeprofiteren?

En verder...

Welk deel van Gods schepping maak jij nog weleens los van de schepper?

Gods schepping

Om te beginnen

Hoe ziet seks eruit zonder God? En werken zonder hem?

LEES OPENBARING 22:1-5

3 Er zal niets meer zijn waarop nog een vloek rust. De troon van God en van het lam zal daar in de stad staan.

Ons leven kent een grote inconsequentie: we gebruiken de schepping vaak zonder de schepper te erkennen. Terwijl wij mensen onlosmakelijk met God zijn verbonden, kiezen wij er toch voortdurend voor zonder hem te leven. Hoe kun je die losgeraakte verbinding herstellen? God had een doel met zijn schepping en ons leven: dat we zouden genieten van zijn schepping en hem erin zouden zien en zouden eren. Alleen als je leeft binnen Gods plan wordt je leven betekenisvol. Bedenk maar alle keren dat je zonder hem je gang ging. Zijn goede gaven verkeren dan zomaar in hun tegendeel. Wat eerst zo mooi leek, wordt soms zelfs weerzinwekkend. Kijk maar naar de uitwassen van de gezondheidsindus-

trie die het menselijk lichaam toetakelt onder het mom van schoonheid. Of kijk naar een pornosite en ontdek dat seks zonder God mensen verlaagt tot dieren. Wij mensen kunnen die verbroken band tussen schepping en schepper niet repareren. Daar is een nieuwe schepping voor nodig, daar is de schepper zelf voor nodig. En hij wil niets liever dan een nieuwe aarde waarop de mensen weer onbelemmerd als Gods kinderen kunnen leven en waar God zelf bij hen zal zijn. Die nieuwe aarde kunnen wij niet bedenken of bereiken. Maar God zelf creëert in zijn grote liefde dat nieuwe bestaan voor ons. Aan alle verdriet van de scheiding komt dan een eind en het echte leven kan weer beginnen.

En verder...

Dank God voor zijn ingrijpen en bid om een voortdurend verlangen naar dat nieuwe leven.